

SL(5)685 – Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws a Swyddogaethau Awdurdodau Lleol) (Diwygio) (Cymru) 2020

Cefndir a Diben

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 4) (Cymru) 2020 ("y prif Reoliadau") a hefyd yn gwneud diwygiadau technegol i Reoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws)(Swyddogaethau Awdurdodau Lleol etc.) (Cymru) 2020 ("Rheoliadau Swyddogaethau Awdurdodau Lleol").

Diwygiadau i'r Prif Reoliadau

Gosododd y prif Reoliadau gyfyngiadau a gofynion ar sail Cymru gyfan yn dilyn y "cyfnod atal byr" a oedd ar waith yng Nghymru rhwng 23 Hydref ac 8 Tachwedd.

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud diwygiadau i'r Rheoliadau hynny er mwyn:

- ei gwneud yn ofynnol i fariau, caffis, ffreuturau, bwytaï a thafarndai fod ar gau i gwsmeriaid rhwng 6.00 p.m. a 6.00 a.m. (ond mae'r cyfyngiad hwn yn ddarostyngedig i eithriadau penodol yn rheoliad newydd 19B, gan gynnwys mewn perthynas â llety gwyliau neu lety teithio ac ar gyfer gwleddoedd priodasau neu bartneriaethau sifil a archebwyd cyn i'r Rheoliadau hyn ddod i rym);
- atal unrhyw alcohol rhag cael ei werthu i'w yfed, neu rhag cael ei yfed, mewn bariau, caffis, ffreuturau, bwytaï a thafarndai (ond nid yw hyn yn atal alcohol rhag cael ei werthu i breswylwyr mewn llety gwyliau neu lety teithio fel rhan o wasanaeth ystafell (yn ddarostyngedig i'r gofynion yn rheoliad 20), nac yn atal preswylwyr rhag yfed alcohol yn eu hystafelloedd preifat);
- ei gwneud yn ofynnol i fangreoedd o dan do mewn lleoliadau adloniant ac atyniadau i ymwelwyr gau;
- gwahardd pobl rhag teithio i Gymru o ardaloedd sy'n ddarostyngedig i'r lefelau uchaf o gyfyngiadau yn Lloegr a'r Alban, a Gogledd Iwerddon hefyd, neu allan o Gymru i'r ardaloedd hynny.

Mae'r Rheoliadau hefyd yn diwygio darpariaethau gorfodi amrywiol (gan gynnwys, er enghraifft, egluro na chaiff pŵer swyddog gorfodi i fynd i mewn i annedd breifat ond ei arfer gan gwnstabl yr heddlu) a darparu ei bod yn drosedd methu, heb esgus rhesymol, â chymryd mesurau a bennir mewn hysbysiad gwella mangre a gyflwynir o dan Atodlen 3 i'r prif Reoliadau.

Diwygiadau i'r Rheoliadau Swyddogaethau Awdurdodau Lleol

Gwnaed Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Swyddogaethau Awdurdodau Lleol etc.) (Cymru) 2020 ar 17 Medi 2020 a daethant i rym y diwrnod canlynol. Maent yn cynnwys 'darpariaeth fachlud', fel y bydd y Rheoliadau hynny yn dod i ben ar ddiwedd 8 Ionawr 2021. Bydd y prif Reoliadau y mae'r Rheoliadau hynny'n ymwneud â hwy yn dod i ben ar ddiwedd 19 Chwefror 2021. Y diwygiad



cyntaf a wneir yn y Rheoliadau hyn, felly, yw cysoni'r dyddiadau dod i ben rhwng y ddwy set o Reoliadau, fel bod y ddwy set yn dod i ben ar ddiwedd 19 Chwefror 2021.

Mae Rheoliad 6 o'r Rheoliadau Swyddogaethau Awdurdodau Lleol yn rhoi pŵer i awdurdodau lleol gyflwyno cyfarwyddydau ("cyfarwyddydau digwyddiadau") sy'n ei gwneud yn ofynnol i ddigwyddiad ddod i ben neu beidio â chael ei gynnal, neu osod cyfyngiadau neu ofynion mewn perthynas â chynnal y digwyddiad. Ni allant ond wneud hyn os bodlonir amodau penodol ac ar ôl ystyried a fydd pobl yn ymgynnull yn anghyfreithlon yn y digwyddiad. Gwneir dau fân ddiwygiad i'r rheoliad hwn, sef –

- diwygio croesgyfeiriad;
- ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol, wrth benderfynu pa un ai i roi cyfarwyddyd digwyddiad, roi sylw hefyd i a oes mwy na 15 o bobl (os yw'r digwyddiad o dan do) neu 30 o bobl yn bresennol (os yw'r digwyddiad yn yr awyr agored).

Er bod Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 3) (Cymru) 2020 wedi dod i ben, mae'r rheoliadau hyn yn ei gwneud yn glir bod yn rhaid ystyried hysbysiadau cosb a ddyroddwyd o dan y Rheoliadau hynny wrth bennu swm hysbysiad cosb benodedig i'w ddyroddi o dan reoliad 19 o'r Rheoliadau Swyddogaethau Awdurdodau Lleol.

Mae rheoliad 46 o'r prif Reoliadau yn caniatáu i awdurdodau lleol ddwyn erlyniadau o dan y Rheoliadau hynny eu hunain, ond ni ddarperir ar gyfer hyn ar hyn o bryd o dan y Rheoliadau Swyddogaethau Awdurdodau Lleol. Gwneir diwygiad, felly, i reoliad 20 i ddarparu ar gyfer hyn, a hynny er mwyn sicrhau cysondeb o ran pwerau erlyn awdurdodau lleol.

Gweithdrefn

Gwneud cadarnhaol.

Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Rhaid i'r Senedd gymeradwyo'r Rheoliadau o fewn 28 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddiwrnodau pan fo'r Senedd wedi'i diddymu neu ar doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y'u gwnaed er mwyn iddynt barhau i gael effaith.

Materion technegol: craffu

Ni nodir unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y pwyntiau a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Rydym yn nodi cyfiawnhad Llywodraeth Cymru dros unrhyw ymyrraeth bosibl â hawliau dynol. Yn benodol, nodwn y paragraffau a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:



“Er bod y diwygiadau sydd yn y Rheoliadau hyn yn parhau'n berthnasol o dan y prif Reoliadau a Rheoliadau Swyddogaethau Awdurdodau Lleol i hawliau unigolion o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop, mae'r Llywodraeth o'r farn bod modd eu cyfiawnhau er mwyn atal lledaenu clefydau heintus a/neu bod hawl i wneud yr ymyriad ar y sail ei fod yn ceisio cyflawni nod dilyys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth o'r farn hefyd eu bod yn gymesur.”

2. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Nodwn na fu unrhyw ymgynghori ffurfiol ar y Rheoliadau hyn. Yn benodol, nodwn y paragraffau a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

“O ystyried y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n codi o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd cyhoeddus brys, nid oes ymgynghoriad cyhoeddus wedi'i gynnal mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn.

Wrth benderfynu a oedd angen y cyfyngiadau a'r gofynion a nodir yn y Rheoliadau hyn, a phennu manylion y cyfyngiadau a'r gofynion hynny, rwyf i, ynghyd â Gweinidogion a swyddogion eraill Llywodraeth Cymru, wedi cynnal trafodaethau gyda sectorau a rhanddeiliaid allweddol, gan gynnwys arweinwyr llywodraeth leol a busnesau ac undebau llafur yng Nghymru ac rydym yn parhau i wneud hynny. Yn fy natganiad i'r Aelodau ar 1 Rhagfyr, cyhoeddais fwrriad Llywodraeth Cymru i gyflwyno'r newidiadau a gyflawnir yn y Rheoliadau hyn, sydd wedi'u hadrodd yn eang ers hynny.”

Bu llawer o sôn yn y cyfryngau am y ffaith bod y Rheoliadau hyn wedi cael effaith economaidd uniongyrchol sylweddol ar fusnesau, yn enwedig busnesau yn y sector lletygarwch a busnesau sy'n darparu nwyddau a gwasanaethau i'r sector hwnnw. Mae'r Pwyllgor yn nodi'r ffaith y cafodd y cyhoeddiad ynghylch y newidiadau polisi a chyfreithiol a fyddai'n digwydd yn sgil y Rheoliadau hyn ei wneud ar 1 Rhagfyr, dim ond pedwar diwrnod cyn iddynt ddod i rym. O ystyried y ffaith y byddai llawer o'r busnesau yr effeithir arnynt wedi gwneud buddsoddiadau helaeth ar yr adeg hon o'r flwyddyn, er enghraifft, mewn stoc ddarfodus, pa fesurau cymorth ariannol y mae Llywodraeth Cymru wedi'u rhoi ar waith i liniaru'r effaith economaidd, a pha ystyriaeth a roddwyd i ddewisiadau polisi eraill?

3. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Mae'r Nodyn Esboniadol i'r rheoliadau hyn yn cynnwys gwallau. Mae'r Nodyn Esboniadol yn nodi: “Mae'r diwygiadau i'r Rheoliadau swyddogaethau awdurdodau lleol (a) yn darparu i'r Rheoliadau ddod i ben ar 19 Chwefror 2020 yn lle 8 Ionawr 2020, er mwyn bod yn gyson â dyddiad dod i ben y prif Reoliadau.” Dylai'r dyddiadau machlud newydd sy'n cael eu nodi fod ym mlwyddyn 2021, nid ym mlwyddyn 2020. Mae'r Rheoliadau a'r Memorandwm Esboniadol yn nodi'r dyddiadau cywir.

4. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Mae'r Pwyllgor yn nodi'r ffaith nad oes asesiad effaith rheoleiddiol wedi'i baratoi ar gyfer y Rheoliadau hyn, a bod y Memorandwm Esboniadol yn egluro bod hyn “oherwydd bod angen eu rhoi ar waith ar frys i fynd i'r afael â'r bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.” Mae'r Memorandwm Esboniadol hefyd yn nodi bod “crynodedb o asesiad effaith integredig wedi'i lunio a bydd yn cael ei gyhoeddi ar



wefan LLYW.cymru: <https://llyw.cymru/asesiadau-o-ffaith-coronafeirws>". Fodd bynnag, ar adeg ysgrifennu'r papur hwn (9 Rhagfyr), nid oedd unrhyw grynodedb wedi'i gyhoeddi. Gofynnir i Lywodraeth Cymru gadarnhau pryd y disgwylir i unrhyw grynodedb o'r fath gael ei gyhoeddi.

Y goblygiadau yn sgil ymadael â'r Undeb Ewropeaidd

Dim.

Ymateb y Llywodraeth

Mae angen ymateb gan Lywodraeth Cymru i bwyntiau rhinweddau 2, 3 a 4 uchod.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn yn ei gyfarfod ar 14 Rhagfyr 2020 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwyntiau adrodd uchod.

